

**Urząd Statystyczny
w Poznaniu**

OPRACOWANIA SYGNALNE

Data opracowania:
kwiecień 2016

ul. Wojska Polskiego 27/29
60-624 Poznań

tel.: 61 27 98 200
fax: 61 27 98 100

SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
poznan.stat.gov.pl

**Popyt na pracę
w województwie wielkopolskim
w 2015 r.**

Badanie popytu na pracę, realizowane na formularzu Z-05, prowadzone jest w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej. Obejmuje ono podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej. Badanie ma charakter reprezentacyjny i przeprowadzane jest z częstotliwością kwartalną.

Celem badania jest uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli liczby pracujących, wolnych miejsc pracy według zawodów, a także liczby nowo utworzonych i zlikwidowanych (w okresie sprawozdawczym) miejsc pracy.

Popyt na pracę – to miejsca pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych:

- 1) zagospodarowane, określane aktualną liczbą pracujących,
- 2) wolne.

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy – to stosunek wolnych miejsc do sumy miejsc zagospodarowanych i niezagospodarowanych.

Prezentowane informacje zostały przedstawione przy uwzględnieniu podmiotów klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących i obejmują podmioty:

- małe – o liczbie pracujących do 9,
- średnie – o liczbie pracujących od 10 do 49,
- duże – o liczbie pracujących 50 i więcej.

W badaniu popytu na pracę zastosowano Klasyfikację Zawodów i Specjalności, wprowadzoną na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (jednolity tekst Dz. U. Nr 82, poz. 537 z późniejszymi zmianami).

Dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych w Unii Europejskiej (NACE Rev. 2), wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami).

W stosunku do obowiązującej klasyfikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji. W tablicach i na wykresach skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	SEKCJE
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Szerszy opis metodologii można znaleźć w publikacji, dostępnej na stronie internetowej:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/popyt-na-prace/popyt-na-prace-w-2014-r-,1,10.html>

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

PRACUJĄCY

W IV kwartale 2015 r. reprezentacyjne badanie popytu na pracę w województwie wielkopolskim objęło 72,7 tys. podmiotów, tj. o 0,6% mniej niż w poprzednim kwartale, ale o 13,3% więcej niż przed rokiem. W badanej zbiorowości przeważały jednostki małe (tj. o liczbie pracujących 9 i mniej), które stanowiły 72,8%, czyli blisko trzy czwarte całej zbiorowości. Ze względu na rodzaj działalności największy udział w badaniu miały podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (33,1%), przetwórstwo przemysłowe (14,4%) oraz budownictwo (10,8%). Większość badanych podmiotów (90,1%) należała do sektora prywatnego.

Według stanu w końcu IV kwartału 2015 r., liczba pracujących w jednostkach objętych badaniem wyniosła 1196,9 tys., tj. o 3,4% mniej niż w III kwartale 2015 r. i o 0,2% mniej niż w IV kwartale 2014 r. Zdecydowana większość (77,6%) była zatrudniona w sektorze prywatnym. Ponad połowę wszystkich pracujących (55,3%) zatrudniały jednostki duże (tj. o liczbie pracujących 50 i więcej), 23,5% – jednostki średnie (o liczbie pracujących od 10 do 49), a 21,2% – jednostki małe.

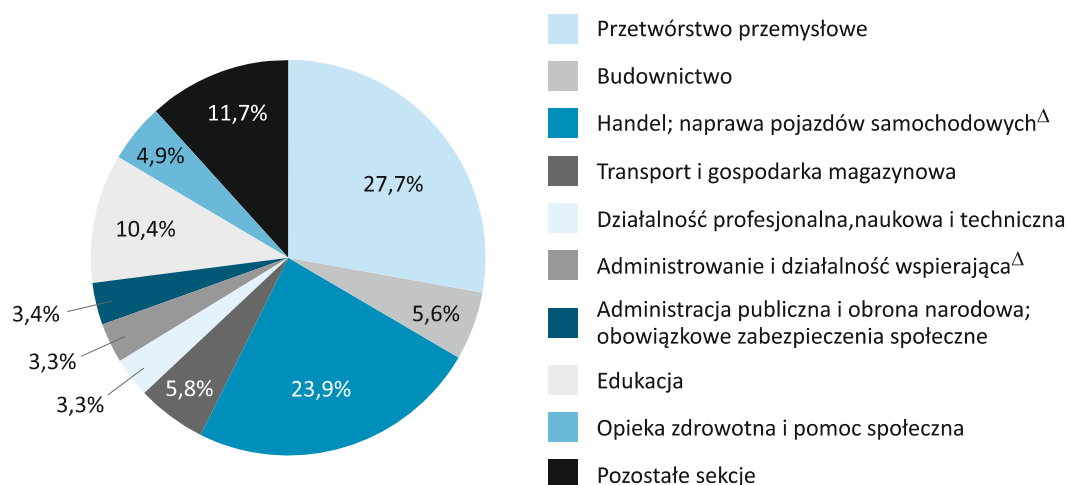
Tabl. 1. Pracujący według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2015 r.
Stan w końcu kwartału

SEKCJE	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
	w tysiącach			
Ogółem	1196,9	661,7	281,7	253,5
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe	331,1	239,4	59,7	31,9
Budownictwo	67,3	14,4	21,0	31,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	286,5	144,9	55,5	86,1
Transport i gospodarka magazynowa.....	69,3	36,2	15,3	17,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	39,1	10,9	6,9	21,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39,3	23,9	8,6	6,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	40,4	33,0	7,0	0,4
Edukacja	124,6	52,7	62,5	9,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	58,5	38,0	9,5	11,0

Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (27,7% ogólnej liczby pracujących i 36,2% pracujących w jednostkach dużych), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (23,9% pracujących ogółem i 34,0% pracujących w jednostkach małych) oraz edukacji (10,4% pracujących ogółem i 22,2% pracujących w jednostkach średnich).

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG SEKCJI W IV KWARTALE 2015 R.

Stan w końcu kwartału

W większości sekcji liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do IV kwartału 2014 r. Największy przyrost pracujących odnotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 49,9%), zakwaterowanie i gastronomia (o 39,2%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 22,0%). Spadek liczby pracujących stwierdzono w sześciu sekcjach, m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,6%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 6,5%).

Biorąc pod uwagę strukturę zawodową pracujących, w końcu IV kwartału 2015 r. w województwie wielkopolskim najliczniejszą grupę tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (228,2 tys., tj. 19,1%) oraz specjaliści (204,3 tys., tj. 17,1%).

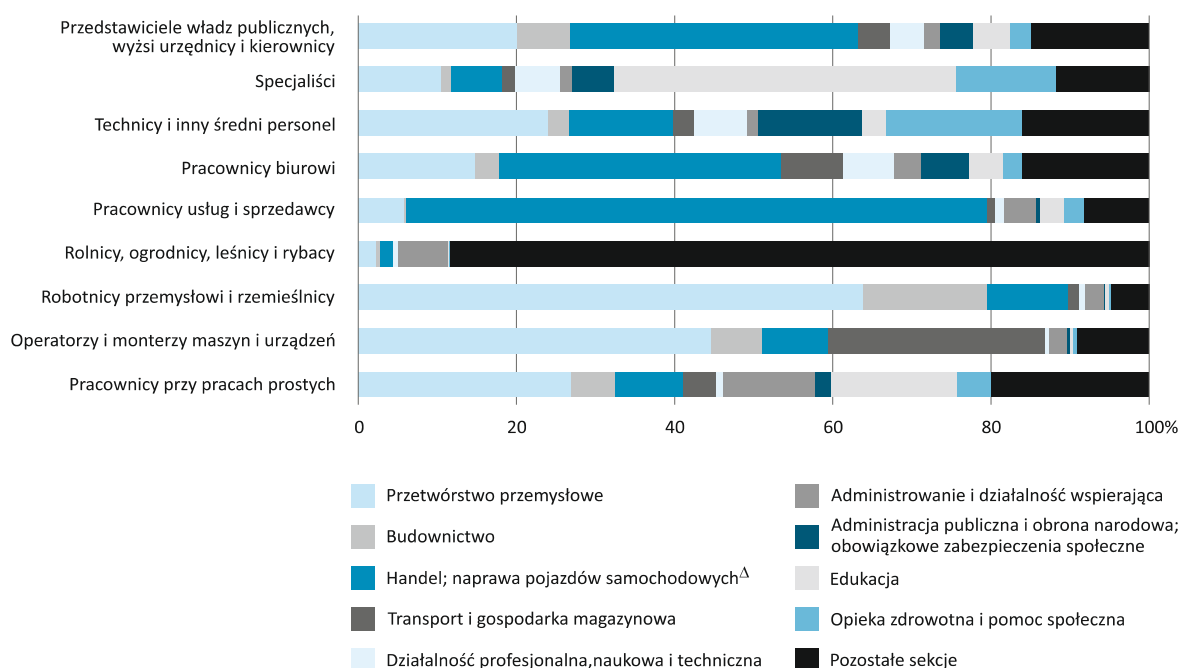
Tabl. 2. **Pracujący według grup zawodów i wielkości jednostek w IV kwartale 2015 r.**
Stan w końcu kwartału

GRUPY ZAWODÓW	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
	w tysiącach			
O g ó ł e m	1196,9	661,7	281,7	253,5
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	99,3	51,2	18,6	29,5
Specjaliści.....	204,3	115,6	63,9	24,8
Technicy i inny średni personel.....	87,5	55,4	15,7	16,5
Pracownicy biurowi.....	168,2	77,5	37,4	53,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	167,0	99,5	31,5	36,0
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4,4	1,6	2,2	0,6
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.....	228,2	124,0	53,2	51,0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	137,4	79,2	32,2	26,0
Pracownicy przy pracach prostych	100,7	57,7	27,2	15,7

Pracujący z wszystkich głównych grup zawodów najczęściej byli zatrudnieni w jednostkach dużych. Wyjątek stanowiła grupa rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; w tym przypadku największy odsetek pracujących skupiały jednostki średnie. Dla większości robotników przemysłowych i rzemieślników miejscem pracy były jednostki związane z przetwórstwem przemysłowym (63,8%) oraz budownictwem (15,6%). W przypadku specjalistów przeważali pracownicy zatrudnieni w edukacji (43,2%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (12,7%).

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SEKCJI W IV KWARTALE 2015 R.

Stan w końcu kwartału

Dla pracowników biurowych najczęstszym miejscem zatrudnienia były jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (35,6%) i przetwórstwa przemysłowego (14,8%). Wśród pracowników usług i sprzedawców dominowali zatrudnieni w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (73,5%). Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń pracowali głównie w podmiotach związanych z przetwórstwem przemysłowym (44,6%) oraz transportem i gospodarką magazynową (27,4%). Technicy i inny średni personel skupieni byli przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (24,0%), a także w jednostkach związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną (17,3%).

W ogólnej liczbie pracujących, objętych badaniem w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2015 r., nieco mniej niż połowę (587,6 tys., tj. 49,1%) stanowiły kobiety. Przed rokiem ich udział wynosił 50,9%. Większość pracujących kobiet była zatrudniona w sektorze prywatnym (69,8%) i w jednostkach dużych (57,3%). Ich miejsce pracy najczęściej stanowiły podmioty należące do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (28,9% ogółu pracujących kobiet), przetwórstwo przemysłowe (19,2%) oraz edukacja (16,6%). Wśród kobiet najwięcej było specjalistów (23,6%), a także pracowników usług i sprzedawców (21,2%) oraz pracowników biurowych (18,3%).

Tabl. 3. Pracujący według sekcji w 2015 r.					
SEKCJE	Według stanu na koniec kwartału				Przeciętna roczna
	I	II	III	IV	
w tysiącach					
O g ó l e m	1258,5	1231,4	1239,2	1196,9	1231,5
w tym:					
Przetwórstwo przemysłowe	343,2	325,7	331,5	331,1	332,9
Budownictwo	70,8	69,4	68,7	67,3	69,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	326,1	322,1	328,0	286,5	315,7
Transport i gospodarka magazynowa	69,2	68,5	67,4	69,3	68,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	40,7	39,8	39,9	39,1	39,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	39,0	39,4	39,8	39,3	39,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	40,4	40,3	40,5	40,4	40,4
Edukacja	125,5	123,3	124,0	124,6	124,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	58,9	58,8	59,3	58,5	58,9

Analizując dane o liczbie pracujących według stanu na koniec kolejnych kwartałów 2015 r., można zauważyć, że w województwie wielkopolskim najwięcej pracujących było w końcu I i III kwartału. Przeciętna liczba pracujących w całym roku 2015 wyniosła 1231,5 tys. i była o 2,9% większa niż przed rokiem. Przeciętna liczba pracujących kobiet zwiększyła się w tym czasie o 1,8%. W strukturze zatrudnienia w 2015 r. dominowały trzy sekcje: przetwórstwo przemysłowe, gdzie przeciętna roczna liczba pracujących wyniosła 332,9 tys., czyli 27,0%, a także handel; naprawa pojazdów samochodowych (315,7 tys., tj. 25,6%) oraz edukacja (124,4 tys., tj. 10,1%).

WOLNE MIEJSCA PRACY

Na koniec IV kwartału 2015 r. wolne miejsca pracy zgłosiło 2597 podmiotów, czyli 3,6% wszystkich jednostek objętych badaniem Z-05 w tym kwartale (w poprzednim kwartale odsetek takich podmiotów był podobny, natomiast przed rokiem wyniósł 4,2%). Jednostek zgłaszających wakaty było o 124 mniej niż w IV kwartale 2014 r. Najczęściej wolne miejsca oferowały podmioty małe (57,5% ogółu jednostek zgłaszających wakaty). Wśród ogółu małych podmiotów dysponujących wolnymi miejscami pracy najwięcej prowadziło działalność związaną z handlem; naprawą pojazdów samochodowych (39,1%), budownictwem (22,2%) oraz przetwórstwem przemysłowym (17,0%).

W końcu IV kwartału 2015 r. badane podmioty oferowały łącznie 6702 wolne miejsca pracy, tj. o 329 (o 4,7%) mniej niż w poprzednim kwartale, ale o 237 (o 3,7%) więcej niż w IV kwartale 2014 r. Na 1 podmiot zgłaszający wakaty przypadało przeciętnie około 2,6 wolnych miejsc (w III kwartale 2015 r. 2,7 miejsc; przed rokiem 2,4 miejsc). Najwięcej wolnych miejsc zgłosiły jednostki duże – 40,9% wobec 20,1% w przypadku jednostek średnich i 38,9% – małych (przed rokiem udziały te wyniosły odpowiednio: 36,9% wobec 34,6% i 28,4%). Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, najwięcej miejsc oferowały jednostki sekcji przetwórstwo przemysłowe (28,2% wszystkich wakatów). Stosunkowo dużo wolnych miejsc zgłosiły też jednostki handlowe (19,3%), budowlane (17,4%) i transportowe (13,0%).

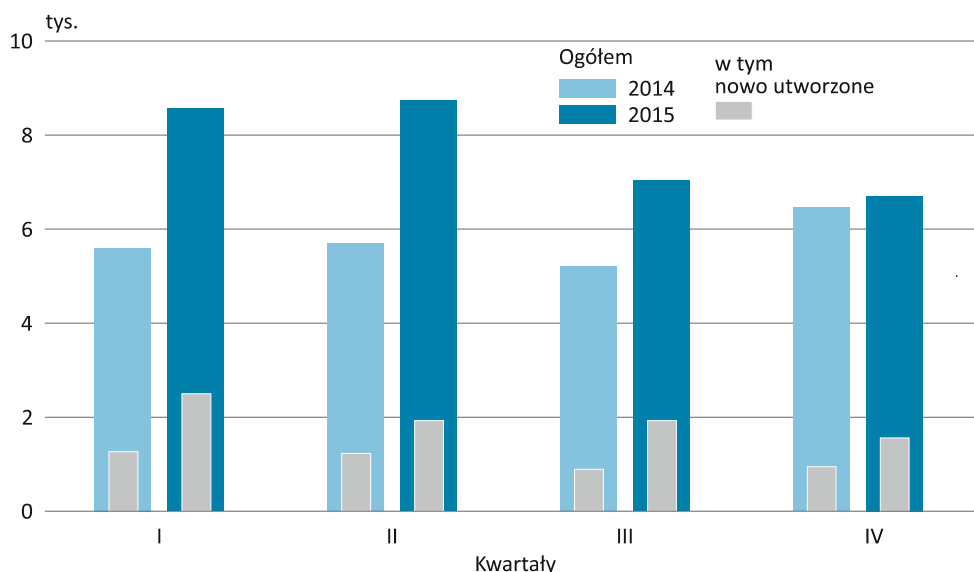
Tabl. 4. **Wolne miejsca pracy według sekcji i wielkości jednostek w IV kwartale 2015 r.**
Stan w końcu kwartału

SEKCJE	Ogółem	W tym nowo utworzone	Z ogółem w jednostkach		
			dużych	średnich	małych
Ogółem	6702	1557	2744	1349	2609
w tym:					
Przetwórstwo przemysłowe	1892	447	1323	230	339
Budownictwo	1168	63	33	160	975
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1295	386	241	178	876
Transport i gospodarka magazynowa.....	873	385	382	463	28
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	169	15	36	90	43
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	231	47	186	14	31
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	269	46	212	55	2
Edukacja	33	2	23	–	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	121	4	82	15	24

W skali roku największy przyrost wolnych miejsc pracy odnotowano w budownictwie (o 466 miejsc więcej niż w końcu 2014 r.), transporcie i gospodarce magazynowej (o 325 więcej) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 261 więcej), natomiast znacznie mniejszą liczbą wolnych miejsc niż w końcu IV kwartału 2014 r. dysponowały jednostki związane z handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 1112 mniej).

WOLNE MIEJSCA PRACY

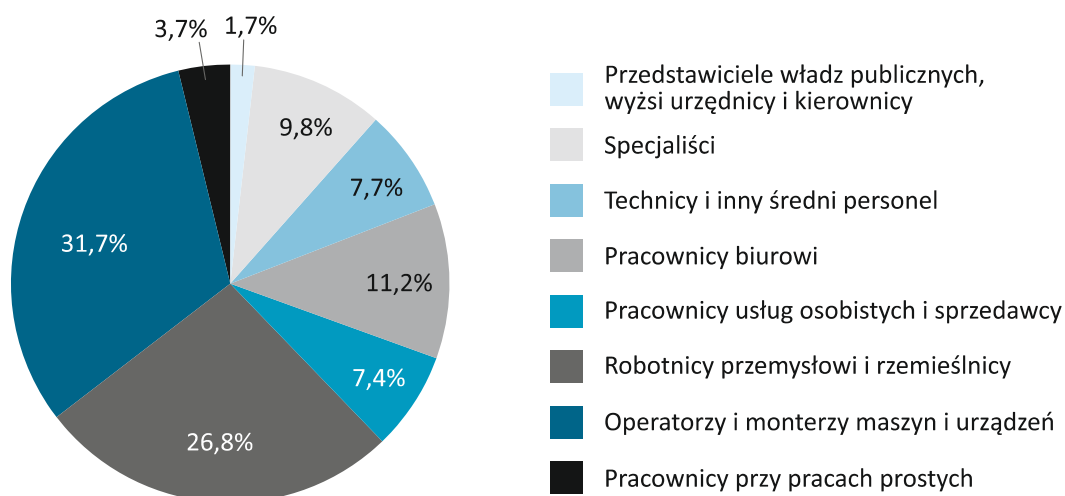
Stan w końcu kwartału

Z punktu widzenia kwalifikacji zawodowych, w końcu grudnia 2015 r. najczęściej ofert kierowano do operatorów i monterów maszyn i urządzeń (2124 wolne miejsca, tj. 31,7% ogółu wakatów). Zapotrzebowanie na pracowników z tej grupy zawodowej zgłaszały przede wszystkim podmioty z sekcji: transport i gospodarka magazynowa (34,9% ogółu wakatów dla tej grupy zawodowej), handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,9%), przetwórstwo przemysłowe (17,9%) oraz budownictwo (16,3%). Wolne miejsca oczekiwały również na robotników przemysłowych i rzemieślników (1797 miejsc stanowiących 26,8%), głównie w jednostkach przetwórstwa przemysłowego (48,5% ogółu wakatów dla tej grupy zawodowej) i budownictwa (38,7%). Nieco mniej ofert było skierowanych do pracowników biurowych (751 miejsc, tj. 11,2%), w przeważającej liczbie zgłoszonych przez jednostki sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (50,6% ogółu wakatów dla tej grupy zawodowej), a także do specjalistów (658 miejsc, tj. 9,8%) poszukiwanych głównie przez podmioty przetwórstwa przemysłowego (25,7% ogółu wakatów dla tej grupy zawodowej) oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (15,8%).

STRUKTURA WOLNYCH MIEJSC PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE 2015 R.

Stan w końcu kwartału

Na tle tendencji europejskich, w Polsce proces tworzenia miejsc pracy przebiega znacznie wolniej. Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy, pokazujący procentowy udział wolnych miejsc w ogólnej liczbie etatów (zagospodarowanych i wolnych) oferowanych przez gospodarkę, w IV kwartale 2015 r. wyniósł 0,5% i należał do najniższych w Unii Europejskiej (średnio 1,7%). W województwie wielkopolskim wskaźnik ten jest wyższy niż przeciętnie w kraju i wykazuje tendencję wzrostową. O ile w 2013 r. przeciętna roczna wartość wskaźnika wyniosła 0,35%, a w 2014 r. ukształtowała się na poziomie 0,48%, to w 2015 r. osiągnęła już 0,63%. Wskaźnik wyższy od średniej rocznej zanotowano w I i II kwartale, odpowiednio: 0,68% i 0,70% (w 2014 r. w IV kwartale – 0,54%).

Tabl. 5. Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy według grup zawodów w 2015 r.

GRUPY ZAWODÓW	Według stanu na koniec kwartału				Przeciętna roczna
	I	II	III	IV	
	w %				
O g ó ł e m	0,68	0,70	0,56	0,56	0,63
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,23	0,28	0,16	0,11	0,19
Specjaliści	0,43	0,38	0,35	0,32	0,37
Technicy i inny średni personel.....	0,38	0,90	0,43	0,59	0,57
Pracownicy biurowi.....	0,57	0,93	0,55	0,44	0,63
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	0,85	0,29	0,32	0,30	0,44
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,43	0,10	0,39	0,05	0,24
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,12	0,87	1,11	0,78	0,97
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,86	1,55	0,80	1,52	1,18
Pracownicy przy pracach prostych.....	0,45	0,49	0,41	0,25	0,40

Biorąc pod uwagę przeciętny roczny poziom wskaźnika w różnych obszarach działalności gospodarczej, należy stwierdzić, że stosunkowo najłatwiej o pracę było w budownictwie, gdzie udział wolnych miejsc pracy (do wykorzystania) w ogólnej liczbie etatów kształtował się na poziomie 1,46%, we wszystkich kwartałach przekraczając poziom 1% (w IV kwartale 1,71%). Relatywnie wysoką wartość wskaźnik wolnych miejsc pracy przyjął również w sekcjach: informacja i komunikacja (przeciętnie w całym roku 1,23%; w I kwartale 1,48%), administrowanie i działalność wspierająca (średnio 1,18%; w II kwartale 2,20%), transport i gospodarka magazynowa (średnio 1,15%; w II kwartale 1,34%) oraz pozostała działalność usługowa (średnio 1,13%; w IV kwartale 1,99%).

W ujęciu grup zawodów wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy najwyższe wartości osiągnął wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (średnio 1,18%; w II kwartale 1,55%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (średnio 0,97%; w I kwartale 1,12%), czyli w tych grupach, do których kierowana była największa liczba ofert pracy.

NOWO UTWORZONE MIEJSCA PRACY

W całym roku 2015 w województwie wielkopolskim utworzono łącznie 65,5 tys. nowych miejsc pracy, tj. o 6,3 tys. (o 8,8%) mniej niż w 2014 r. Zdecydowana większość miejsc (93,2%) powstała w sektorze prywatnym. Najwięcej nowych miejsc oferowały jednostki małe (44,8%). Jednostki duże wykreowały 27,7% ogółu nowych miejsc, a średnie 27,5%. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, wśród podmiotów tworzących nowe miejsca pracy w województwie wielkopolskim przeważały jednostki z sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (29,1% ogółu nowych miejsc; przed rokiem 34,2%), przetwórstwo przemysłowe (21,5%; w 2014 r. 20,1%), budownictwo (10,1%; przed rokiem 12,7%), transport i gospodarka magazynowa (8,4%; w 2014 r. 6,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (7,3%; przed rokiem 6,8%). Większość z wymienionych sekcji oferowała jednak mniej nowych miejsc pracy niż przed rokiem. Największy spadek dotyczył jednostek związanych z handlem; naprawą pojazdów samochodowych, które zaoferowały o 5479 nowych miejsc mniej niż w 2014 r. (spadek o 22,3%) oraz budownictwem – o 2550 miejsc mniej (spadek o 27,9%). Mniej nowych miejsc stworzyły też m.in. podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 409 miejsc mniej; spadek o 2,8%), edukacji (o 238 mniej; spadek o 8,1%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 107 mniej; spadek o 2,2%). Największy przyrost nowych miejsc pracy zanotowano natomiast w transporcie i gospodarce magazynowej (o 791 miejsc więcej niż w 2014 r.; wzrost o 16,7%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 566 więcej; ponad 2-krotny wzrost), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 416 więcej; wzrost o 38,3%), a także m.in. w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 239 więcej; wzrost o 14,0%) oraz informacja i komunikacja (o 226 więcej; wzrost o 17,3%).

SEKCJE	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
Ogółem	65479	18128	18035	29316
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe.....	14050	5894	4556	3600
Budownictwo.....	6599	477	1903	4219
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19073	6144	3832	9097
Transport i gospodarka magazynowa.....	5524	1192	1062	3270
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ...	2982	262	411	2309
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4764	1525	1914	1325
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	821	498	310	13
Edukacja.....	2711	785	1221	705
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	1501	195	270	1036

^a W ciągu roku.

Spośród wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w 2015 r., w końcu grudnia do obsadzenia pozostawało 1557 miejsc, czyli 2,4% (w końcu poprzedniego roku nieobsadzonych było 947 miejsc stanowiących 1,3% wszystkich nowo utworzonych w 2014 r.). Najwięcej było miejsc przeznaczonych dla: operatorów maszyn i urządzeń (461 miejsc), robotników przemysłowych i rzemieślników (385 miejsc) oraz pracowników biurowych (353 miejsca). Przed rokiem, obok robotników przemysłowych i rzemieślników, większe zapotrzebowanie dotyczyło pracowników usług i sprzedawców oraz specjalistów. Największą liczbą wolnych miejsc (nowo utworzonych) w końcu grudnia 2015 r. dysponowały jednostki prowadzące działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (447 miejsc), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (386 miejsc) oraz transportu i gospodarki magazynowej (385 miejsc).

ZLIKWIDOWANE MIEJSCA PRACY

W całym 2015 r. w województwie wielkopolskim zlikwidowano łącznie 30,8 tys. miejsc pracy, o 12,1% mniej niż w roku poprzednim. Redukcja miejsc dotyczyła przede wszystkim jednostek małych (44,0% ogółu zlikwidowanych miejsc; przed rokiem 36,5%). W ciągu roku najwięcej miejsc ubyło w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (7,6 tys., tj. 24,8%, z czego 3,8 tys., czyli 49,6% stanowiły jednostki małe), przetwórstwo przemysłowe (5,3 tys., tj. 17,3%, w tym 2,4 tys. – 44,1% w jednostkach dużych) i budownictwo (3,7 tys., tj. 12,1%, w tym 2,2 tys. – 59,9% w jednostkach małych).

Tabl. 7. Zlikwidowane miejsca pracy ^a według sekcji i wielkości jednostek w 2015 r.				
SEKCJE	Ogółem	W jednostkach		
		dużych	średnich	małych
O g ó ł e m	30843	8075	9202	13566
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe.....	5323	2350	1463	1510
Budownictwo.....	3736	244	1253	2239
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	7634	1392	2454	3788
Transport i gospodarka magazynowa.....	1420	349	774	297
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..	2100	805	360	935
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3094	1123	358	1613
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	390	245	140	5
Edukacja.....	1473	403	658	412
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	377	132	66	179

^a W ciągu roku.

BILANS MIEJSC PRACY

Bilans miejsc pracy w województwie wielkopolskim w 2015 r. kształtował się pozytywnie. Liczba utworzonych miejsc o 34,6 tys. przewyższała liczbę zlikwidowanych etatów, a dodatni bilans obserwowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (podobnie jak przed rokiem), a także zakwaterowania i gastronomii.

Relacja miejsc nowo utworzonych do zlikwidowanych wyniosła w tym czasie średnio 2,12 wobec 2,05 w 2014 r. Najkorzystniej relacja ta kształtowała się w sekcjach opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz transport i gospodarka magazynowa, gdzie nowych miejsc było prawie 4-krotnie więcej niż zlikwidowanych (odpowiednio: 3,98 wobec 1,58 w 2014 r. i 3,89 wobec 2,47), ale także w sekcjach: pozostała działalność usługowa (3,20 wobec 1,46 w 2014 r.), przetwórstwo przemysłowe (2,64 wobec 2,37), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja 2,56 wobec 3,44) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (2,50 wobec 2,79).

RELACJA MIEJSC PRACY NOWO UTWORZONYCH DO ZLIKWIDOWANYCH WEDŁUG SEKCJI

PRACUJĄCE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Według wyników badania Z-05 przeprowadzonego w końcu IV kwartału 2015 r., wśród pracujących w województwie wielkopolskim było 55,1 tys. osób niepełnosprawnych (o 1,1% mniej niż w poprzednim kwartale, ale o 2,4% więcej niż przed rokiem), z tego większość (73,2%) była zatrudniona w jednostkach dużych. Pod względem rodzaju działalności podmiotów, najwięcej osób niepełnosprawnych było zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym (37,4%), a także w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (19,5%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (14,7%).

W skali roku największy wzrost liczebności pracujących osób niepełnosprawnych zaobserwowano w jednostkach przetwórstwa przemysłowego, gdzie w 2015 r. zarejestrowano o 2778 osób więcej niż przed rokiem, a także w podmiotach związanych z administrowaniem i działalnością wspierającą – o 2165 osób niepełnosprawnych więcej. Najbardziej widoczny spadek dotyczył natomiast jednostek zajmujących się transportem i gospodarką magazynową, gdzie z grona pracujących ubyło 4546 osób niepełnosprawnych, co w ramach tej sekcji oznacza spadek o 76,3%. W pięciu innych sekcjach ograniczenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie było tak znaczące i w liczbach bezwzględnych wahało się od 28 osób w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja a 285 osób w pozostałej działalności usługowej.

Według stanu w końcu IV kwartału 2015 r., na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności w województwie wielkopolskim pracowało 10,8 tys. osób niepełnosprawnych (o 14,9% mniej niż w końcu 2014 r.), głównie w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (32,9%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,6%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (24,6%), a biorąc pod uwagę wielkość podmiotów – w jednostkach dużych (73,2%).

Możliwość zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych w końcu IV kwartału 2015 r. zgłosiło 2701 zakładów (przed rokiem 3183), głównie prywatnych (2305), przede wszystkim z sekcji przetwórstwo przemysłowe (742 podmioty) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (394 podmioty).

PODSUMOWANIE

Analiza wyników badania popytu na pracę w województwie wielkopolskim w 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, prowadzi do następujących wniosków:

- najczęściej z ofertą wolnych miejsc pracy, podobnie jak w 2014 r., zgłaszały się podmioty małe;
- w ujęciu bezwzględnym, we wszystkich kwartałach najwięcej wolnych miejsc oferowały jednostki duże, przy czym największy (ponad 50-procentowy) udział tej kategorii podmiotów odnotowano w III kwartale;
- większość miejsc pracy zapewniały jednostki sektora prywatnego, a wśród podmiotów zgłaszających wakaty dominowały jednostki sekcji przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych;
- najwięcej ofert pracy było skierowanych do operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz robotników przemysłowych i rzemieślników, ale zgłaszane zapotrzebowanie (choć w nieco mniejszym stopniu) dotyczyło również pracowników biurowych i specjalistów (przed rokiem więcej ofert otrzymali pracownicy przy pracach prostych);
- wzrósł udział wolnych miejsc pracy w ogólnej liczbie miejsc zagospodarowanych i niezagospodarowanych. Najwyższy wskaźnik notowano w budownictwie, a ze względu na kwalifikacje zawodowe – wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz robotników przemysłowych i rzemieślników;
- w całym roku najwięcej nowych miejsc pracy utworzono w jednostkach sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe oraz budownictwo, ale ich liczba była mniejsza niż przed rokiem. Największy przyrost nowych miejsc (w liczbach bezwzględnych), w porównaniu z 2014 r., zanotowały jednostki związane z transportem i gospodarką magazynową;
- nowe miejsca pracy najczęściej tworzyły jednostki małe, podczas gdy przed rokiem udziały wszystkich grup podmiotów były wyrównane, z niewielką przewagą jednostek dużych;
- największa redukcja miejsc pracy dotyczyła jednostek małych, a z punktu widzenia rodzaju działalności – podmiotów z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe i budownictwo;
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy przewyższała liczbę zlikwidowanych etatów, a dodatni bilans dotyczył większości sekcji PKD, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę (podobnie jak w 2014 r.), a ponadto zakwaterowania i gastronomii (przed rokiem rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa);
- najwięcej osób niepełnosprawnych pracowało w jednostkach przetwórstwa przemysłowego oraz administrowania i działalności wspierającej. W tych sekcjach odnotowano również największy wzrost zatrudnienia takich osób w porównaniu z 2014 r. Największy spadek dotyczył natomiast jednostek transportu i gospodarki magazynowej;
- na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności pracowało mniej osób niepełnosprawnych niż w końcu 2014 r. Większość z nich, podobnie jak przed rokiem, znalazła pracę w przetwórstwie przemysłowym, ale także w jednostkach zajmujących się handlem i naprawą pojazdów samochodowych oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (przed rokiem w podmiotach związanych z transportem i gospodarką magazynową).